

[Hanne Andersen]

De 162 mill. kr. til at udbygge kræftafdelingen på Herlev amtssygehus indgår i anlægsbudgettet i Københavns amt. Hvis dette anlægsarbejde ikke tages ud, hvordan vil ministeren så friholde Københavns amt for anlægsskatten? Ministeren må have et columbusæg på dette område. Den omstrukturering, Herlev amtssygehus er en del af, berører i høj grad Københavns amt. Jeg synes ikke, at garantier er nok; der er i hvert tilfælde ikke trykthed i de garantier.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Så vidt jeg kunne høre gennem den almindelige larm i folketingssalen, kom indenrigsministeren ikke i sit indlæg ind på, om ministeren for fremtiden har i sinde at behandle folketingets kommunaludvalg på en ordentlig måde. Jeg vil derfor bede indenrigsministeren komme på talerstolen og fortælle, om hun har planer om det eller ej.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det ville være utidigt, hvis jeg blev siddende efter en sådan bemærkning.

Det er ganske naturligt, at ministeren behandler alle folketingets udvalg og folketinget på den måde, folketinget og kommunaludvalget og andre udvalg skal behandles på, og det er også sket i denne sag. Det var slutningen på den historie, hr. Agerschou! (*Munterhed*).

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Det er vi for det første flere om at bestemme. (*Munterhed*). Og for det andet er der faktisk et flertal – hvis indenrigsministeren ikke har læst betænkningen, vil jeg opfordre hende til at gøre det – i kommunaludvalget, der mener, at indenrigsministeren ikke har behandlet denne sag med den fornødne alvor og sikret ordentlige arbejdsvilkår for kommunaludvalget. Det er der et flertal for i folketingets kommunaludvalg.

Jeg er fuldstændig klar over, at indenrigsministeren har besvær med det dér med folketing og parlamentarisme. Derfor opfordrede jeg også i et tidligere indlæg til, at man ansatte en konsulent til at forklare ministeren

nogle af de mest simple regler i grundloven og for folketingets arbejde.

Jeg er enig med ministeren i, at det er naturligt, at ministre behandler udvalg i folketinget ordentligt. Det er ikke sket i denne sag, og derfor vil vi gerne sikre os, at ministeren i fremtiden behandler folketinget og folketingets kommunaludvalg på en ordentlig måde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 70 (S, SF, VS og FP) stemte for, 76 (KF, V, RV, CD og KrF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) *Anden behandling af lovforslag nr. L 96:*

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin.

(Fremsat 4/12 85. Første behandling 6/12 85. Betænkning 8/12 85).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 8–11 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

8) *Anden behandling af lovforslag nr. L 97:*

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse olieprodukter.

(Fremsat 4/12 85. Første behandling 6/12 85. Betænkning 8/12 85).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

9) *Anden behandling af lovforslag nr. L 98:*

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet.

(Fremsat 4/12 85. Første behandling 6/12 85. Betænkning 8/12 85).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af gas.

(Fremsat 4/12 85. Første behandling 6/12 85. Betænkning 8/12 85).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v.

(Fremsat 4/12 85. Første behandling 6/12 85. Betænkning 8/12 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Hans Hækkerup (S):

Under udvalgsarbejdet har vi brugt meget tid på at få opklaret, at ministerens forslag ikke har meget med de faldende energipriser at gøre, men i stedet har et andet formål, nemlig at begrænse forbruget generelt.

Det har vist sig, at forbrugerpriserne på fjernvarme og på elektricitet ifølge ministerens egne oplysninger faktisk ikke er faldet, men steget siden marts måned i år. Gaspriisen har været uændret, og det er således kun benzinprisen og prisen på flydende brændsel, der er faldet.

Ser man f.eks. på forbrugerprisen på fjernvarme, ser man, at den er steget med 2 pct. fra marts måned til nu. Den foreslåede afgiftsforhøjelse vil lægge yderligere 11 pct. oveni, således at forbrugerprisen på fjernvarme i alt stiger med 13 pct. Ser man i stedet på benzinprisen, ser man, at den kun er faldet med 6 pct. siden marts måned i år, mens den foreslåede afgiftsforhøjelse svarer til en

stigning i forbrugerprisen på 15 pct. Altså netto en stigning på 9 pct.

Når vi har stillet ministeren over for det forhold, har han svaret, at det skyldes, at faldet i dollarkursen ikke er slået igennem endnu. Så spurgte vi ministeren, om han ikke kunne give os nogle tal, der viste sammenhængen mellem dollarkursen og de forskellige energipriser. De tal, vi fik, viste, at der slet ikke er tale om nogen snæver sammenhæng, sådan som regeringen forudsætter i sin argumentation. Jeg kan i øvrigt sige, at denne sammenhæng ikke er blevet styrket af, at monopolrådet har ophævet kalkulationsordningen for olieraffinaderierne. Man kan også se det af de tal, jeg nævnte før, hvorefter priserne på fjernvarme og elektricitet er steget på trods af den faldende dollarkurs.

Men o.k., lad os så sige, at vi gik ind på ministerens forudsætning, at dollarkursfaldet virkelig slog fuldt ud igennem, selv om det altså ikke er rigtigt. Så viste ministerens egne beregninger faktisk, at prisen på benzin alligevel ville stige med 42 øre pr. l som følge af ministerens forslag, altså ud fra ministerens egne forudsætninger. Det er ganske tankevækkende, og faktisk burde det også være tankevækkende for centrum-demokraterne.

Vi er nogle i denne folketingsaal, der har det privilegium at være valgt i en landkreds, hvor det er småt med kollektive transportmidler, hvor det er småt med arbejdspladser, og hvor det tit er nødvendigt at køre langt i egen bil hver dag for overhovedet at få et job. De mennesker rammes urimelig hårdt af den forhøjede benzinafgift, men det er regeringen fuldstændig ligeglad med.

Vi spurgte ministeren, om han ikke mente, at fradragssatsen for kørsel i egen bil mellem hjem og arbejdsplads burde ændres under hensyntagen til forhøjelsen af energiafgifterne. Det svarer ganske til det, venstres gruppeformand, hr. Ivar Hansen, har udtalt til dagspressen. Det ville ministeren ikke tage initiativ til.

Så foreholdt vi ministeren, at fradragssatserne for 1986 blev fastsat af ligningsrådet under den udtrykkelige forudsætning, at der var indregnet et vist forventet fald i energipriserne. Det er et fald, der ikke indtræffer, fordi regeringen kommer med disse afgiftsforhøjelser. Jeg kan betro folketinget, at heller ikke det gjorde noget indtryk på ministeren. Han ville ikke love at gøre noget.

[Hans Hækkerup]

Det kunne – det er rent hypotetisk – jo være, at ministeren var blevet klogere, efter at han havde sovet på det, så derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om han vil tage initiativ til at få fradragssatserne for kørsel i egen bil ændret under hensyntagen til forholdelsen af energiafgifterne.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne spørge hr. Hans Hækkerup, om dette er den nye politik, der skal føres fra socialdemokratiets side, når det gælder fradrag for bilkørsel i egen bil. Det er i klar modsætning til de kampe, vi har ført med socialdemokratiet for at få et rimeligt forhold mellem udgiften og fradraget. Måtte jeg også spørge, om det også gælder den godtgørelse, der gives for brug af egen bil?

Det turde være en helt ny politik. Mange forhandlinger ville have været adskilligt lettere, hvis denne nye politik havde været gældende, jeg taler ikke om dette her, men bare i et rimeligt omfang.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg må sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg har haft fornøjelsen af at være med til at fastsætte disse takster i ligningsrådet. Man refererer jo ikke fra ligningsrådets møder, men man har lov til at referere, hvad man selv har sagt. Derfor vil jeg gerne åbenbare for hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg i ligningsrådet anmodede om, at der blev en forhøjelse, fordi der var indicier for – selv under forudsætning af, at energipriserne ville falde, som man kalkulerede med – en stigning i de samlede variable omkostninger, som er grundlaget for afgørelsen af, hvornår der skal ske en forhøjelse.

Jeg foreslog faktisk en forhøjelse i ligningsrådet allerede dengang, og derfor er det fuldt ud i overensstemmelse med den måde, socialdemokratiet har handlet på i denne sag. Det ligger klart, at ligningsrådets opgave er at fastsætte disse satser ud fra den rent faktiske udvikling og ud fra den forventede udvikling i prisniveauet. Det er det, der er opgaven, og derfor er det et meget naturligt spørgsmål, hr. Hans Hækkerup stiller ministeren, og det spørgsmål er i fuld overens-

stemmelse med den lovgivning, der er vedtaget, mens socialdemokratiet sad på regerings-taburetterne.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal ikke på mindste måde bestride, at hr. Stavad forsøger at have sammenhæng i sin politik på dette område, men jeg er desværre nødt til at bestride, at det gælder hr. Lykkesoft.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg havde egentlig håbet på, at ministeren allerede på dette tidlige tidspunkt af debatten ville have svaret på mit spørgsmål. Det kunne måske have gjort, at vi fik det overstået nu.

Jeg vil godt benytte lejligheden til at stille et spørgsmål til hr. Ivar Hansen. Det er, om hr. Ivar Hansen er enig, om hr. Ivar Hansen har tænkt sig at gøre noget, om hr. Ivar Hansen vil tage initiativ til at få ændret satserne.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg vil bare sige til hr. Hans Hækkerup, at det er helt forkert, hvad han siger om fradragssatserne. Ministeren har svaret på udvalgs spørgsmål nr. 13:

»Statsskattedirektoratet vil løbende vurdere, om prisudviklingen efter gennemførelsen af de højere afgiftssatser indebærer sådanne ændringer i forudsætningerne, at der er grundlag for en fornyet forelæggelse for ligningsrådet.«

Så det er direkte forkert, hvad hr. Hans Hækkerup står og siger her.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg vil gerne svare fru Bente Juncker, at det bestemt ikke er spor forkert. Jeg stillede ministeren det spørgsmål, om han ville tage et initiativ. Det er det spørgsmål, jeg har stillet mange gange under udvalgsarbejdet og også har haft lejlighed til at stille her, men ministeren vil øjensynlig ikke svare på det. Nu stillede jeg så spørgsmålet til hr. Ivar Hansen, men jeg kunne da også godt tænke

[Hans Hækkerup]

mig at stille spørgsmålet til fru Bente Juncker: vil CD tage et initiativ på dette område?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan kun konstatere, at hr. Hans Hækkerup ikke har gjort forsøg på at bringe sammenhæng i den politik, socialdemokratiet fører på dette område. Men som et medlem bemærkede til mig: nu er hr. Lykkesoft jo også i Kina, og dér vender han hovedet nedad. Det er måske begrundelsen.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg vil da gerne forsøge endnu en gang at klargøre det problem, hr. Hans Hækkerup har rejst i samrådet og nu har rejst igen her i folketinget.

Forholdet er det, som hr. Stavad meget rigtigt sagde, at ligningsrådet har kompetence til at fastsætte disse satser under nøje hensyn til den prisudvikling, der finder sted. Jeg har tidligere forsøgt at forklare hr. Hans Hækkerup, at det altså er ligningsrådets kompetence og ikke skatteministerens kompetence, og at det er statsskattedirektoratet, der som direktorat og som sekretariat for ligningsrådet holder nøje øje med, hvad der sker på dette område.

Det siger vel sig selv, uden at man behøver at spørge praktisk taget alle mennesker her i folketingssalen, at i det lovforslag, der foreligger her, er satserne fastsat ud fra nogle forudsætninger, som jeg senere skal komme tilbage til i mine svar til ordførerne. Hvis disse forudsætninger ikke holder stik, så må regeringen naturligvis overveje situationen.

På samme måde som regeringen må ligningsrådet overveje situationen igen, hvis de satser, det har fastsat, viser sig at være urealistiske. Om de er det, eller om de ikke er det, kan vi måske vende tilbage til senere i debatten.

Nu håber jeg, at det er gjort klart for hr. Hans Hækkerup, at tingene er i deres skønneste orden. Vi har et organ, der fastsætter disse satser på basis af de faktiske oplysninger, og dette organ fungerer og har altid fungeret og vil også fungere fortrinligt. Jeg minder hr. Hans Hækkerup om, at i en periode i begyndelsen af 1970'erne, da energipriserne

steg praktisk taget fra uge til uge, blev satserne ændret løbende.

Hr. Hans Hækkerup behøver ikke at være nervøs, og hans vælgere i valgkredsen behøver heller ikke at være nervøse. Det skal nok blive sådan, at satserne vil svare til udviklingen.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg vil selvfølgelig ikke prøve at påvirke medlemmerne til at indskrænke debatten, så meget mere som vi har en hel ubrugt uge på den anden side af søndag. Hr. Stavad har ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Må jeg først sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at det jo altid er meget smart at henvise til personer, der er fraværende, uanset om disse personer har hovedet op eller ned.

Må jeg spørge ministeren, om det ville være et usædvanligt skridt, om ministeren sendte en henvendelse til statsskattedirektoratet og ligningsrådet, hvori han påpegede, at de forudsætninger, ligningsrådet traf beslutning ud fra, havde ministeren ved lovforslag i folketinget foranlediget ændret, så at de var forkerte, og derfor ville ministeren bede ligningsrådet om at tage den sag op til fornyet vurdering på baggrund af de nye oplysninger.

Ville det være en usædvanlig fremgangsmåde? Jeg tror det næppe. Jeg mener, den er brugt tidligere, og jeg vil klart henstille til ministeren, at han bruger den igen, også fordi et medlem af et af regeringspartierne, hr. Ivar Hansen, var ude i medierne her i weekenden og meddele, at hr. Ivar Hansen mente, at det var helt oplagt, at disse satser skulle ændres. Det var i hvert fald det, hr. Ivar Hansen blev refereret for. Derfor går jeg ud fra, at vi har et stort flertal bag os i folketinget, når vi beder ministeren om at foranledige en sådan henvendelse.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg kunne forstå på ministerens svar, at hr. Lykkesoft ikke er den eneste skattepolitiker, der har været i Kina.

[Hans Hækkerup]

Det, vi spurgte ministeren om, var, om ministeren vil henstille. Jeg må forstå ministerens svar sådan, at det vil ministeren ikke. Så har jeg spurgt hr. Ivar Hansen, om han vil tage et initiativ, jeg har spurgt fru Bente Juncker, om hun vil tage et initiativ, men det har vi ikke kunnet få noget svar på.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Når hr. Stavad spørger, om det ville være et usædvanligt skridt for ministeren at bede ligningsrådet om at udføre sit arbejde, så må svaret hertil være, at det vil være et højt usædvanligt skridt. Ligningsrådet er et selvstændigt organ.

Jeg er fuldstændig overbevist om, at statskattedirektoratet følger meget nøje med i de love, der vedtages her i folketinget. Ikke alene er jeg sikker på, at de læser lovene, men de læser også sheik Yamans udtalelser om den tendens, der er til, at oliepriserne vil falde til antagelig 20 dollars pr. tønde. Hvis man tager lommeregneren frem, vil man finde ud af, at når dette fald i oliepriserne slår igennem, går det stort set lige op med afgifterne. Og så har vi slet ikke taget hensyn til det forventede dollarprisfald. Jeg er tryk ved, at de læser lovene, at de læser aviserne, og at de fastsætter taksterne efter de reelle forhold.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Fru Bente Juncker for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg vil gerne sige til hr. Hans Hækkerup, at centrum-demokraterne desværre ikke har nogen medlemmer i ligningsrådet, men vi er medlem af en regering, og jeg fornemmer tydeligt, at når jeg sidder ovre hos skatteministeren, så ved han godt, hvad jeg tænker, og jeg siger det også nogle gange til ham.

Fogh Rasmussen (V):

Det er tydeligt, at hr. Hans Hækkerup befinder sig i en meget, meget vanskelig situation, når han skal forklare socialdemokratiets holdning til ændringen af energifgifterne. Det har vi fået et levende indtryk af under den meningsudveksling, der lige har fundet sted, men vi får også klart indtryk af det, når

vi læser socialdemokratiets betækningsbidrag.

Hvad er det, socialdemokratiet siger her? Socialdemokratiet siger nej til justeringen af energifgifterne, men med hvilke begrundelser? Der står et sted, at socialdemokratiet er tilhænger af, at der i en situation med faldende energipriser målt i danske kroner sker en forhøjelse af energifgifterne, således at tilskyndelsen til at foretage energiebsparende investeringer fastholdes. Altså, socialdemokratiet skriver, at partiet er tilhænger af, at når der er udsigt til faldende energipriser, så skal energifgifterne sættes op. Det skriver hr. Hans Hækkerup i betækningsbidraget som socialdemokratiets holdning.

Ikke desto mindre går socialdemokratiet alligevel imod afgifterne, og det sker med den lidt besynderlige begrundelse, at de forslag, regeringen har fremsat, mere end modsvares det konstaterede fald i forbrugerpriserne. Ja men det er da fuldstændig uinteressant. Det, det drejer sig om, er, hvordan energipriserne vil udvikle sig i løbet af 1986. Ikke mindst i lyset af det, der er sket i weekenden, er der al mulig udsigt til, at forventningerne om faldende energipriser bliver mere end indfriet. Den begrundelse, socialdemokratiet her anvender for at sige nej til noget, som de først skriver at de er tilhængere af, er fuldstændig grundløs, når man tager den faktiske udvikling i betragtning.

Videre skriver hr. Hans Hækkerup på socialdemokratiets vegne i betænkningen, at socialdemokratiet er enig i, at der er behov for en begrænsning af forbruget. Det skriver hr. Hans Hækkerup såmænd, men siger så alligevel nej til energifgifterne med den begrundelse, at regeringsindgrebet mangler en rimelig social balance. Nu behøver jeg ikke at minde om, at der sker en fremrykning af reguleringen af dagpengene, men vil blot føje til, at der med de udsigter, der nu er til et fald i energipriserne, er al mulig grund til at antage, at den justering, der her sker af energifgifterne, netop kun sigter på at opveje det fald i energipriserne, som der ellers ville blive tale om.

Socialdemokratiet mener altså i virkeligheden ja, men siger nej. Det er utrolig vanskeligt i denne situation at være hr. Hans Hækkerup: munden den siger nej, nej; men hjertet det siger ja, ja.

[Fogh Rasmussen]

Skatteministeren har fremsat et ændringsforslag, som går ud på at fritage den blyfri benzin for afgiftsforhøjelsen, og dette ændringsforslag kan venstre helhjertet støtte. Der ligger efter vor opfattelse et fornuftigt energipolitisk sigte i det, og vi har under udvalgsarbejdet også fået oplysning fra ministeren om, at det med de gældende regler vil være muligt at sikre, at forskellen i afgift mellem blyfri og blyholdig benzin også vil slå igennem på forbrugerpriserne, så det er et ændringsforslag, vi er meget glade for.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Hr. Fogh Rasmussen sagde, at socialdemokratiet havde det svært, og så vil jeg returnere med det spørgsmål, om det nu er, fordi vi har bragt os i den vanskelige situation, at vi er enige med hr. Ivar Hansen, at vi pludselig skulle have fået det svært. Jeg har også forstået, at regeringen, før den fremsatte sit forslag, havde sikret sig, at sheik Yamani var med på holdet, men som det fremgår af vores betænkingsbidrag, er det vores pointe, at der ikke er nogen som helst garanti for, at der sker det fald, som regeringen har indregnet i sine afgiftsforhøjelser. Vi har kunnet konstatere, at forbrugerpriserne på en række af disse energiprodukter rent faktisk ikke er faldet og på andre af energiprodukterne ikke er faldet nær så meget som det, der her foreslås. Derfor kunne jeg godt ønske mig, at regeringen gav en garanti for, at benzinpriserne ikke kommer til at stige som følge af afgiftsforhøjelserne, det ville berolige mine vælgere i landdistrikterne.

Rahbæk Møller (SF):

Som det fremgår af betænkningen, kan SF stemme for ministerens ændringsforslag, men tilsyneladende agter ministeren ikke at kvittere ved at stemme for SFs forslag. Det kan måske ikke undre. Derimod kan det undre, at hverken CD eller de kristelige ifølge betænkningen vil stemme for.

Ved førstebehandlingen udtalte hr. Arne Bjerregaard meget kategorisk på kristeligt folkepartis vegne, at partiet ikke kunne stemme for faste afgifter, men kun for variable afgifter, der alene ophævede virkningen af dollarfald og råolieprisfald. Dette er netop indholdet i SFs ændringsforslag, der sikrer,

at lovene skal tages op til revision, hvis afgiftsforhøjelserne resulterer i prisstigninger på over 5 pct. Det var altså netop det, kristeligt folkeparti forlangte ved førstebehandlingen, men nu vil kristeligt folkeparti tilsyneladende stemme imod deres eget, meget bastant fremførte krav.

CD er jo et kapitel for sig. Tilsyneladende er det kun bilisterne og benzinpriserne, der interesserer dem. Men det er også netop her, at afgiftsstigningen er størst, og det er her, at faldet i dollarpris og råoliepris skal være størst, hvis forbrugerpriserne ikke skal stige. CD kan selvfølgelig sætte sin lid til avisernes forlydender i dag om store fald i råoliepriserne, men det ville være sikrere at stemme for revisionsparagraffen som foreslået af SF.

Ifølge fru Bente Juncker har CD opnået en halv sejr i form af en erklæring fra skatteministeren om, at regeringen skal overveje situationen og vurdere, hvad der skal ske, hvis dollarkursen stiger. Det interessante ved denne erklæring – bortset fra de meget runde formuleringer – er, at der tales om en stigning i dollarkursen. Nu er det ikke dollarkursen, der interesserer folk, men benzinpriserne, og der er faktisk plads til meget store stigninger i benzinprisen inden for rammerne af denne erklæring. Derfor vil jeg gerne spørge fru Bente Juncker, hvor store stigninger i benzinprisen CD vil tillade.

Et helt andet aspekt er, at den slags erklæringer erfaringsmæssigt ikke er det papir værd, som de er skrevet på. Det kunne jeg fremføre mange eksempler på, men det mest nærliggende var måske at minde CD om det løfte, de fik i forbindelse med skatteforliget om, at ejendomsskatterne skulle overvejes her til efteråret. Disse overvejelser har vi ikke hørt meget om.

Nu er det da muligt, at tilkendegivelserne i betænkningen blot er uklare, og at CD og de kristelige vil stemme for revisionsbestemmelsen; derfor vil jeg lytte meget opmærksomt til de to partiers ordførere her under debatten.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det har faktisk været spændende at læse disse betænkingsbidrag fra socialdemokratiet og SF igennem og endnu mere spændende at sammenligne dem.

[Bernhard Baunsgaard]

Socialdemokratiet påstår f.eks., at indgrebene mangler en rimelig social balance. Som eksempel på det anfører man, at prisen på flydende brændsel er faldet med 10 pct., mens der er gennemført en afgiftsforøgelse på 8,5 pct. Jeg vil egentlig gerne vide, hvilken urimelig social balance der er i det. Er det asocialt, at afgiften ikke er så stor som prisfaldet?

Til gengæld anfører man, at benzinprisen er faldet med 6 pct., og at afgiften er steget med godt 15 pct. Nu siger man til dem, der har købt de mange biler – hvilket bekymrer os noget, ikke fordi det betyder det store træk på betalingsbalancen, men fordi det er med til at skabe en dårlig betalingsbalance: I har købt nye biler, all right, så sætter vi afgiften på benzin op med 15 pct., til trods for at prisen kun er faldet 6. Er det asocialt?

Socialistisk folkepartis betænkningsskud mener jeg er meget mere afbalanceret. Jeg er uenig med dem, men der er dog mening i det; der er sammenhæng i politikken. Man konstaterer, at det i en anden social sammenhæng ville være fornuftigt at sætte energiafgifterne op. Hvorfor? Jo, ved at sætte afgifterne op på kul, flydende brændsel m.v. ville vi fremme miljøet. Der er et eller andet antal mennesker, der vil gå over til at bruge halm og træflis til opvarmning, for nu kan det betale sig. Er det en dårlig politik? Det synes jeg ikke.

Dernæst nævner SF et bestemt klientel, hvor jeg faktisk er enig med dem. De siger, at den førte politik har medført, at kuponklipperne har fået bedre tider. Ja men det er da så rigtigt, som det er sagt. Vi skal senere i dag behandle et forslag om, hvordan man har bedret situationen for kuponklipperne, nemlig ved det af socialdemokratiet og regeringen i fællesskab gennemførte forslag om, at pensionskasserne ikke skal betale realrenteafgift, når det gælder aktier. Det er en af de måder, man har gjort det på. Hvorfor koncentrerer socialdemokratiet sig ikke om den slags sager – om en politik med sammenhæng i?

Den radikale gruppe støtter indgrebet. Vi mener, det er godt, der kommer nye afgiftsforhøjelser. Det er på tide, at vi tager det helt alvorligt, at vi skal over til mere miljøvenlige forhold, både når det gælder opvarmning, og når det gælder drivkraft til biler.

I den forbindelse er der et punkt, hvor jeg synes regeringen ikke har tænkt sig tilstrækkelig godt om, og jeg vil gerne prøve at forklare, hvad det er, jeg mener, når jeg siger, at autogassen burde fritages helt for afgift, men det får vi jo lejlighed til at tale sammen om, når denne behandling er forbi.

Bente Juncker (CD):

I dag ser det jo godt ud. Samtlige avisers forsider taler om, at oliepriserne falder. Samtlige verdens oliesheiker er kommet bilerne og alle mulige andre herhjemme til hjælp, så jeg tror i øjeblikket på, at intentionerne i dette lovforslag nok skal lykkes. Hr. Rahbæk Møller siger, at vi skal stemme for hans ændringsforslag, for så kan vi føle os sikre. Dertil må jeg sige, at vi føler os lige så sikre efter at have fået skatteministerens svar genoptrykt i betænkningen, hvor der står, at man vil nedsætte energiafgifterne, såfremt dollaren stiger.

Hvad angår spørgsmålet om, hvor stor stigning vi vil tillade, kan jeg sige, at vi tror, det vil forblive på det nuværende niveau. Vi vil ikke hænge os i 5 eller 10 øre, men en pris på 7,50, 8, 9 og 10 kr. vil vi ikke tillade; det er helt klart.

Hvad angår ejendomsskatterne, vil jeg sige til hr. Rahbæk Møller, at han jo ikke ved alt i denne verden; de skal nok komme på plads, så dem behøver han aldeles ikke at være nervøs for.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Fru Bente Juncker har jo markeret sig klart under debatten om disse forslag, og derfor synes jeg, det er interessant at følge fru Bente Junckers standpunkter helt til dørs. Så vidt jeg forstod fru Bente Juncker, siger hun nu, at der foreligger et svar fra skatteministeren, som siger, at man vil nedsætte energiafgifterne, hvis dollarkursen skulle stige. Kunne fru Bente Juncker ikke oplyse, hvor det svar findes?

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg har også gjort mit bedste for at finde frem til det svar, hvor ministeren garanterer, at benzinpriserne vil blive sat ned, hvis dol-

[Hans Hækkerup]

larkursen stiger. Jeg kan ikke finde det. Det, jeg kan finde – og det er nok det, fru Bente Juncker henviser til – er det meget ejendommeligt stykke knækprosa, som har sneget sig ind i et svar, og jeg vil gerne have lov til at citere det for folketinget, så hele tinget kan høre disse skønne strofer:

»... skulle – mod forventning – dollarkursen og/eller energipriserne vise stigninger igen eller andre uheldige tendenser vise sig i den internationale økonomi, da må regeringen – som led i den almindelige overvågning af den økonomiske udvikling – overveje situationen og udviklingstendenserne, herunder vurdere, hvilke tilpasninger af den løbende økonomiske politik der kan komme på tale,« og så kommer det bedste »herunder selvsagt, om der er basis for at nedsætte energifgifterne.«

Der er ikke antydning af garanti for noget som helst i dette svar.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Fru Bente Juncker sagde, at jeg ikke skulle være nervøs – der skulle nok ske noget med ejendomsskatterne. Det ville have gjort mig nervøs, hvis jeg ikke havde almindelig tillid til, at der ikke ville ske noget som helst. Men foranlediget af fru Bente Junckers bemærkning vil jeg spørge, om der er andre, der deltager i de forhandlinger, der kan bekræfte, at der overhovedet er noget på vej om en nedsættelse af ejendomsskatterne. Jeg vil gerne konkretisere mit spørgsmål om benzinpriserne. Vi har fået oplyst fra ministeren, at benzinpriserne, hvis det allerede skete fald i råoliepris og dollar slår igennem – det er dog ikke sket endnu – alligevel vil stige med 42 øre. Er det acceptabelt, eller er det ikke acceptabelt for CD?

Tinning (VS):

Jeg var ellers lige begyndt at ærgre mig, men jeg kan se, at fru Bente Juncker sætter sig i bevægelse. Jeg synes da, det ville være glædeligt, hvis fru Bente Juncker ville komme op og hjælpe os. Ellers er det klart, at alle andre partier, imens forhandlingerne blev afgjort lørdag, har lavet en på forhånd konstrueret sang, som vi kunne hygge os med under udvalgsarbejdet. Den er lavet på den måde, at man starter med at sige, at man

har konstateret et fald i energipriserne. Det har man også, vel at mærke hvis man tager en gennemsnitsbetragtning, for det er jo rigtigt, som hr. Hans Hækkerup har talt om, at man faktisk ikke kan konstatere noget fald i energipriserne, hvis man kun ser på fjernvarmeprisen opgjort for sig, selvfølgelig også som en gennemsnitsbetragtning. For den er der tale om en svag, men dog jævn stigning for hele 1985.

Det er med andre ord noget sludder, at man vil lave dette her, fordi man har konstateret fald i energipriser. Man har konstateret fald i nogle, og nogle ligger jævnt, endda med en svag stigning. Og fjernvarmen som også almindelige forbrugere forsøger at holde varmen ved, udviser ikke noget fald. Men det bekymrer ikke ministeren; han sørger omhyggeligt for ikke at se på fjernvarmen, men se det hele under ét, og så er der et fald, som man forsøger at gribe ind over for; det kan selvfølgelig være svært at få faldet for energipriserne gjort stort nok, og derfor er ministeren meget omhyggelig med at få valgt præcis den ene måned, hvor det ligger tilstrækkelig højt, for så får man selvfølgelig et så meget større fald, når man går et halvt år frem.

Med denne særlige konstruktion kan man gå i gang med at gøre noget ved de, som man kalder det, faldende energipriser – jeg minder stadig væk om, at fjernvarmeudgifterne altså ikke er faldet, men omvendt er steget også i den periode, vi taler om.

Hvis skatteministeren en gang imellem synes, de skal have nogle indrømmelser, siger han: nå ja, men ingen kan jo vide, om priserne ikke vil falde det næste halve år – det tror vi i øvrigt de vil – og ingen kan heller vide, om ikke også dollarkursen vil falde – det tror vi såmænd også – så det kan godt være, at vi ikke har belæg for det, vi hævder lige nu, men det mener vi at have inden for et halvt eller et helt års tid. Så selv nu kan det godt være, man kunne sige noget om fjernvarmen, men det vil sikkert være anderledes om et halvt eller et helt år.

Med den slags svar og med den type konstruktioner – specielt når man i forvejen ved, at det radikale venstre har tænkt sig at købe hele sangen – er der selvfølgelig ikke så meget andet at interessere sig for end lige præcis fru Bente Junckers offensiv på CDs vegne. Jeg synes, at fru Bente Juncker i det

[Tinning]

mindste skylder os en præcisering af, hvor hun i det svar fra skatteministeren, som hr. Hans Hækkerup så stemningsfuldt læste op, mener at kunne hænge så meget som blot den letteste hat. Jeg vil næsten garantere, at skatteministeren kunne have skrevet den tekst for flere måneder siden, uanset om fru Bente Juncker havde været i nogen offensiv eller ikke, uanset om CD havde det ene eller det andet. Skatteministeren kan også skrive det igen om et halvt år; det betyder nemlig ikke noget. Det betyder: i det øjeblik vi iagttager et eller andet, som måtte interessere os, så vil vi overveje det. Har regeringen på noget tidspunkt iagttaget et eller andet inden for energiområdet eller inden for andre områder, som interesserede dem, men som de ikke ville overveje? Det er præcis det, der står. Hvis fru Bente Juncker vitterlig har tænkt sig at føle sig tryk ved den slags udsagn, siger det en del om CDs indsats i regeringssamarbejdet, nemlig at de, hver gang der er vrøvl, får at vide, at skulle der ske noget, som vi iagttager, og som interesserer os, vil vi overveje det; og så siger CD: nå, men så er vi rolige igen.

Det mindste, man kunne gøre – nu er jeg jo ikke CDer, men alligevel – var vel at stemme for det ændringsforslag, SF har stillet, og det vil vi også gøre, for vi synes, det er et særdeles udmærket ændringsforslag. Der er ikke meget, men der er dog betydelig mere, end man kan få hos skatteministeren. Der er følgende: hvis forbrugerprisen på benzin – og det er et rimelig afgrænset begreb – og så er der nogle datoer – overstiger forbrugerprisen pr. 1. oktober 1985 med mere end 5 pct., skal ministeren fremsætte forslag til revision af loven. Der er endda en åbning dér; der står ikke, hvad revisionen skal gå ud på, men bare, at ministeren skal fremsætte et forslag til revision af loven. Det vil sige, at revisionen kunne gå ud på stort set ikke at lave den om og igen give CD den gamle erklæring, den alligevel har liggende, hvor der bare står: skulle der en anden gang ske noget interessant, som vi iagttager, så vil vi overveje det. Andet er der ikke i dette ændringsforslag, men det er dog en smule mere, fordi der er en dato og der er nogle forudsætninger.

Jeg mener, at CD alvorligt bør overveje at gå så vidt, om man så må sige.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Problemet for både hr. Tinning og hr. Rahbæk Møller med hensyn til de to spørgsmål er, at de skal have sikkerhed og garanti på det helt store plan. Og det skal de, fordi de aldrig har prøvet at skulle være loyale over for andre partier i en regering.

Jeg vil gerne på CDs vegne sige, at vi har fuld sikkerhed for, at disse to spørgsmål vil blive rejst i regeringen, når tidspunktet er inde.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Det synes jeg var ondskabsfuldt – bare fordi VS aldrig har været i regering, udelukker fru Bente Juncker os fra at kritisere centrum-demokraternes politik i dette spørgsmål, idet fru Bente Juncker siger: ja men ordføreren er uden erfaring, ordføreren har aldrig siddet i en regering, så hvad skulle ordføreren kunne vide om sådan noget? Det synes jeg er ondskabsfuldt; det kan ikke være rigtigt, at vi skal forsøge at komme ind i en regering bare for at kunne sige noget om CDs politik.

Derudover mener jeg stadig væk, at fru Bente Juncker skylder os – men det fik vi måske indirekte – en præcisering af, hvor det er i ministerens svar, at man kan hænge noget som helst. Nu siger fru Bente Juncker selvfølgelig, at tingene altid kan bringes op, i og med at CD er i regeringen. Det tvivler jeg ikke på. Jeg mener, at CD altid kan bringe en hvilken som helst sag op, når de har lyst. Det, der interesserer mig, er, om der kommer noget ud af det. Sker der noget, eller bliver den bare lagt ned igen?

Og i dette tilfælde ved vi da allerede: der skete ikke noget – jo, fru Bente Juncker udtalte sig, men da det kom til stykket, sagde skatteministeren: op og ned og frem og tilbage, og sker der noget interessant, som vi iagttager, så overvejer vi det, og så sagde CD: tak, vi er tilfreds! Og det betyder vel, at skatteministeren siger det samme, næste gang CD bringer noget op i regeringen, og så sker der det samme, nemlig ikke noget.

Jeg synes stadig, det er ondskabsfuldt, at jeg skulle gå ind i en regering bare for at

[Tinning]

opdage, at det er sådan, det foregår i et loyalt regeringssamarbejde.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Ja men så må jeg altså sige det lidt tydeligere. Jeg vil sige til hr. Tinning og hr. Rahbæk Møller, som også vil spørge mig om noget om lidt: hvis vi var i regering med hr. Rahbæk Møller og VS – jeg siger udtrykkelig hvis, for vi kunne aldrig drømme om det – ville vi selvfølgelig forlange både garanti og lovændring. Er det klart nok?

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg agter såmænd ikke at stille fru Bente Juncker nye spørgsmål, men bare bede hende besvare det spørgsmål, jeg stillede før, nemlig hvor store prisstigninger på benzin CD vil tillade.

Jeg vil gerne forklare baggrunden for det. Det ændringsforslag, som SF har stillet, og som jeg forstår at fru Bente Juncker og CD agter at stemme imod, går jo ud på, at der skal ske noget, hvis priserne stiger mere end 5 pct. Hvis regeringen får ret i alle sine optimistiske spådomme, får paragraffen overhovedet ingen betydning. Da benzinprisen er ca. 6 kr., er 5 pct. ca. 30 øre, og det vil sige, at CD agter at stemme imod et forslag, der begrænser eventuelle prisstigninger til 30 øre. På den baggrund synes jeg det ville være interessant i forhold til hele CDs agitation at få oplyst, hvor store prisstigninger CD ønsker på benzin, og hvor store prisstigninger de vil tillade.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg forstod, at fru Bente Juncker har så stor tillid til denne regerings medlemmer, at hun ikke behøver nogen garanti. For at jeg nu kan være fuldstændig sikker på, at min tekstanalyse af dette interessante stykke knækprosa er korrekt, vil jeg spørge fru Bente Juncker, om hun kan bekræfte, at der ikke er nogen som helst garanti i dette stykke i betænkningen.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg ville selvfølgelig være uhæderlig, hvis jeg sagde, at dette just er min store livret, men på den anden side sagde jeg for nøjagtig et år siden under finanslovbehandlingen, at jeg var forurologet over fremtidsudsigterne for betalingsbalancen, og jeg fik desværre ret i, at jeg havde grund til at være forurologet. Derfor er jeg selvfølgelig enig med regeringen i, at det er nødvendigt at prøve på at hindre en videreudvikling af den betalingsbalanceudvikling, vi har i øjeblikket, og det, det gælder om, er selvfølgelig at finde frem til, hvilket indgreb der er det rimeligste og bedste i den givne situation. Men det er da klart, at alle parter kan ikke være lige enige om, hvad der er det bedste og det rigtigste i den givne situation, selv om vi er enige om, at vi er nødt til at lave en begrænsning af forbruget og/eller af energiforbruget.

Når man nu hører socialdemokratiet, SF og VS, kunne man selvfølgelig sige: ja men hvis du nu selv ikke var interesseret i disse indgreb, fik du jo god hjælp fra de kære partier. Men jeg er nødt til ved en historisk analyse at sige, at det er et særdeles ubehageligt makkerskab på dette område, for vel er de interesseret i, at vi skal være sikre på, at afgiften ikke belaster benzinpriserne mere, end energipriserne falder, men desværre har mit samarbejde med disse partier og historien sagt mig, at disse partier netop vil hæve afgifterne, når energipriserne stiger. Det har jeg altid syntes var mærkværdigt, men det er den fornæretthed og den hjælp, man eventuelt kunne få fra disse partier. Altså når der er en vis baggrund for at lave en afgift, vil man ikke være med, men når der ikke er baggrund for det, men hvor man altså hæver afgiften, når priserne stiger, så vil man gerne. Den slags afgiftspålæg ønsker jeg af sociale grunde ikke.

Så kan man diskutere videre, om man kunne få hjælp andre steder fra, og nu har vi jo fået god hjælp fra Saudi-Arabien, men det havde været skønnere, om man kunne have fået det herhjemme, men man skal i alt fald ikke vente den fra socialdemokratiet og SF i dette spørgsmål. Jeg kan ikke forstå, at nogen lytter så stærkt til deres angreb på dette, for ud fra en historisk betragtning er det dem, der har mindst grund til at angribe, at man vil pålægge denne afgift.

Vi er enige med regeringen i, at spørgsmålet skal tages op til forhandling, hvis situatio-

[Arne Bjerregaard]

nen ændrer sig. Jeg er helt enig med dem, der angriber det papir, der foreligger, og siger, at det overhovedet ikke indeholder nogen garanti for, at man vil nedsætte energiafgiften. Nej, det står der ikke, og det er ikke forlangt. Vi har ønsket og ønsker selvfølgelig stadig væk, at der bliver en forhandling, hvis det viser sig, at afgiften bliver større end prisnedsættelsen på energien. Efter de sidste oplysninger er der ikke så stor sandsynlighed for, at det overhovedet bliver nødvendigt, men selvfølgelig kan der være andre forhold, der gør, at det bliver nødvendigt, men de er også taget med.

Disse afgifter skal selvfølgelig ses som led i den samlede afgiftspakke, og jeg kan kun gentage, at vi i kristeligt folkeparti erkender disse indgrebs nødvendighed. Vi håber, at disse indgreb er tilstrækkelige, vi tør bare ikke garantere det, som andre tør, men nødvendige er de, og derfor går vi med til dem.

Dohrmann (FP):

Først vil jeg lige sige til hr. Arne Bjerregaard, at der vel faktisk ikke er nogen partier, der har bestridt, at et indgreb i allerhøjeste grad er påkrævet. Spørgsmålet er selvfølgelig, hvor dette indgreb skal foretages. Fremskridtspartiet synes f.eks., det havde været langt bedre, at man, når vi nu i denne uge skal behandle finanslovforslaget, havde forsøgt at skære de store offentlige udgifter ned, men det tør hverken hr. Arne Bjerregaard eller nogen af de andre regeringspartier jo være med til.

Men ellers vil jeg gerne overbringe både regeringspartierne og det radikale venstre en hjertelig tak. Jeg skulle hilse og sige tak fra en række handlende, som virkelig oven på denne her julepakke forventer større omsætning. Det eneste, denne gruppe handlende er utilfreds med, er faktisk, at cigaretterne ikke er taget med: det er vi jo ellers så vant til. Man forventer altså en virkelig stor omsætningsfremgang nu – jeg behøver formentlig ikke at fortælle, at denne gruppe handlende ikke bor i Danmark, men bor syd for grænsen – for det vil jo være konsekvensen af det, man er i færd med nu. Vi hørte allerede i lørdags, at alene skrækken for det, der var ved at blive vedtaget herinde, nu bevirkede, at kunderne syd for grænsen stod op til flere

timer i kø ved de store supermarkeder i Flensborg.

Det har heldigvis været sådan, at vi i de sidste år har været skånet for den slags ting, og det har også været at mærke, men den nye vej, som den stadig nye regering nu er slået ind på, minder jo desværre i alt for høj grad om det, vi tidligere har oplevet.

Dernæst vil jeg sige noget til CD. Hr. Brusvang påstod frisk og frejdigt i Radiottinget, at CD under udvalgsarbejdet virkelig vil gøre sit til, at forbrugerne, såfremt dollarkursen steg, ville blive holdt skadesløse ved, at de ikke skulle pålægges en ekstra afgift og dermed komme til at betale dobbelt.

Alle regeringspartierne har påstået, at der her blot var tale om en justering som følge af dollarens fald, men hvis man virkelig mente det, hr. Brusvang påstod i Radiottinget, og det, både den konservative og venstres ordfører sagde heroppe ved førstebehandlingen, nemlig at der alene var tale om justeringer, så har man kun én eneste ting at gøre, og det er at stemme for det ændringsforslag, SF har stillet. Alt andet er simpelt hen snak og dårlige undskyldninger. Med de forhøjede benzinerpriser – og det er jo ikke 75 øre, men en lille krone – rammer man først og fremmest dem, der har skiftende arbejdstider og -steder, og som er nødt til at have en bil for overhovedet at kunne nå frem, samt dem, der bor i landdistrikterne, og som er afhængige af en bil. Ved afgiften på fyringsolien rammer man alle, men først og fremmest dem, der har de mindre indkomster: gamle og syge, invalidepensionister m.fl., for hvem det er nødvendigt at have en høj temperatur.

Påstanden om fradrag for kørsel i egen bil, som hr. Ivar Hansen har været inde på, og som skatteministeren har givet et svar på, ved vi jo godt er det rene sludder. Meningen er, at afgifterne skal forhøjes, og at det skal være dyrere at køre i egen bil; det er sådan, situationen tegner sig nu.

Jeg tror heller ikke, fru Bente Juncker fæster nogen som helst lid til det svar, skatteministeren har afgivet, og derfor vil jeg gerne spørge fru Bente Juncker, som jeg kan forstå vil stemme imod det af SF stillede ændringsforslag, om CD, uanset om de befinder sig i regering eller ej, vil tage initiativ til selvstændigt at fremsætte et forslag, hvis dollarkursen virkelig stiger i løbet af perioden. Jeg vil gerne have det nedfældet i Folketingstidende,

[Dohrmann]

sådan at vi til enhver tid kan slå op og se, at det har CD sagt i folketinget at de vil gøre. Alt det andet med skatteministerens julebrev, eller hvad man skal kalde det, er der jo ingen der tror på, ikke engang skatteministeren selv – prøv at se, hvor han går og smiler!

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Efter at kristeligt folkepartis ordfører, hr. Arne Bjerregaard, har oplyst, at også dette parti vil stemme direkte modsat det, de ved førstebehandlingen sagde de ville stemme, tror jeg, vi er i stand til at opresumere situationen. Der er åbenbart sket det, at regeringen har ønsket at give de radikale mulighed for at markere sig ved at forhandle tilsyneladende mere åbent. Det har de to små regeringspartier så misforstået derhen, at de også havde mulighed for at markere sig, og så begynder de at stille krav, men nu har de fået besked om, at det skal de aldeles ikke; de skal bare stemme, som de konservative og venstre siger de skal, og det gør de så. Så fra nu af må det stå stjerneklart, at det, de kristelige og CD går rundt og siger, er aldeles bedøvende lige gyldigt.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

For at det ikke skal misforstås, hvad jeg sagde for lidt siden, vil jeg spørge hr. Rahbæk Møller, om han ikke er enig i, at det er en historisk kendsgerning, at socialdemokratiet og SF har ønsket at sætte afgifterne på energien op, når priserne steg.

Hvad angår vores indflydelse på en ændring af dette her, må jeg gentage det, jeg sagde ved første behandling, nemlig at vi ønsker en variabel afgift. Det ønske har jeg stadig væk, men jeg siger bare, at det i et samarbejde kan være nødvendigt at bøje sine ønsker og nøjes med en garanti for en forhandlingsmulighed, hvis de målsætninger, som er opstillet, ikke nås. Dette har vi sagt vi kan leve med, idet vi stadig væk har tillid til, at regeringen altid vil imødekomme sådanne synspunkter.

Men da udviklingen jo nu viser, at det faktisk tilsyneladende slet ikke bliver nødvendigt, må jeg spørge, hvorfor hr. Rahbæk Møller er så bekymret. Det, vi er med til at

skrive i indledningen, kommer sandsynligvis til at passe, så det variable ikke bliver nødvendigt.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg læste forleden dag i et herværende, større dagblad, at CD havde vundet en halv sejr. Jeg mener imidlertid ikke, der er tale om en halv sejr, men om en hel sejr; det er bare ikke CD, der har vundet den, det er skatteministeren. Jeg vil gerne give både CDs og kristeligt folkepartis ordførere det gode råd, at man skal være forsigtig med at springe op som en løve, når man falder ned som et lam. Man kan gøre det én gang – ja, måske to – og slippe godt fra det, men man kan ikke blive ved med at springe op som løver og falde ned som lam, hvis man forventer, at vælgerne skal tage én alvorligt.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg skal til hr. Arne Bjerregaard blot gentage, hvad jeg sagde ved førstebehandlingen og har udtrykt i betænkningen, nemlig at socialistisk folkeparti isoleret set intet har imod forhøjede energiafgifter. Når vi afviser denne buket, er det alene på grund af den sociale sammenhæng og ikke på grund af afgifterne i sig selv.

I øvrigt skal jeg blot endnu en gang konstatere, at hr. Arne Bjerregaard altså bekræfter, at man nu om et øjeblik agter at stemme direkte mod sit eget udtrykte ønske. Men hvis nu hr. Arne Bjerregaard og kristeligt folkeparti mandede sig op til at følge deres egen overbevisning, tror man så virkelig, man ville vælte regeringen? Ville dette være et kabinetsspørgsmål?

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Hr. Arne Bjerregaard talte om forhandlinger og de resultater, man fik ud af dem. Af fem forslag i denne buket er det jo først og fremmest den dyre fyringsolie, den dyre benzin og forhøjelsen af afgifterne for elforbruget, der tæller. Jeg vil gerne spørge hr. Arne Bjerregaard, hvilket af de tre forslag kristeligt folkeparti har fået igennem som deres, skal vi sige godbid under de forhandlinger,

[Dohrmann]

der er ført. For medmindre hr. Arne Bjerregaard virkelig vil ramme dem, som har hårdt brug for olie – og det gælder jo alle forbrugere, men først og fremmest de ældre, de syge og invalidepensionisterne m.fl., som må have en høj temperatur – skal man da lade være med at stemme for sådan noget. I det mindste skal man da give forbrugerne den garanti, at de igen kan købe olie til en overkommelig pris, hvis dollarkursen, som regeringen bruger som undskyldning for en justering, lige pludselig skulle begynde at stige igen, hvilket hr. Arne Bjerregaard altså ikke forventer vil ske.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg vil gerne sige til hr. Dohrmann, at jeg hverken i den tidligere eller i denne regerings tid har været den, der uddelte godbidder. Det har jeg været for pessimistisk med hensyn til samfundsøkonomien til, og derfor har jeg altid været den, som har ønsket at stramme mere, end andre ville være med til. Det, vi har villet, er skam ikke at uddele godbidder, men at finde den for os at se bedste metode til at ramme på den rigtige måde – ja, jeg siger ramme, for det er såmænd det, vi har været med til, også med socialdemokratiet i de sidste mange år – men som økonomisk har været en nødvendighed. Selvfølgelig kan hr. Dohrmann altid stå ude i kulissen og sige, at de vil dele godbidder ud, for det er jo sjældent, han har taget et medansvar – det skulle da lige være ovre i cafeteriet engang i sin tid.

Hr. Hans Hækkerup var så bekymret for vælgerens tillid. Nu skal jeg nok selv passe mine vælgeres tillid – eller det må de såmænd selv bestemme, for jeg skal snart have pension, så det gør ikke så meget – men jeg må spørge, hvilken tillid vælgerne kan have til hr. Hans Hækkerup og til socialdemokratiet, som mangfoldige gange har ønsket at lave en langt større afgift end den, vi nogen sinde har ønsket, og som vi har forhindret blev så stor, som de ønskede, når socialdemokratiet nu, hvor der er mere baggrund for en afgift, siger nej. Er det en linje, som man mener kan give tillid i befolkningen? Jeg synes det faktisk ikke.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

De fem lovforslag, der behandles nu, og som er udtryk for den justering, regeringen mener er påkrævet i den aktuelle økonomiske situation, har – og det fremgår jo tydeligt – fået tilslutning her i folketinget af et flertal, ligesom de ændringsforslag, jeg har stillet, har fået tilslutning fra et flertal, endda et flertal, der er udvidet med SF. Jeg har ligesom hr. Bernhard Baunsgaard en vis sympati for socialistisk folkepartis stilling, idet det jo er klart, at socialistisk folkeparti derved tilkendegiver, at det, regeringen gør, i og for sig er meget fornuftigt.

Oplevelsen i dag har naturligvis været socialdemokratiets stilling både til ændringsforslagene og til lovforslaget, idet socialdemokratiet jo ikke har villet erkende, at det, der laves, er meget fornuftigt. Derfor har man været nødsaget til at manipulere med tallene, hive tal ud fra tabeller og sammenligne dem med forkerte tal, sådan som det også allerede blev påvist af hr. Bernhard Baunsgaard.

Forholdet, hr. Hans Hækkerup, er simpelt hen, at prisudviklingen inden for olieprodukter og dollarudviklingen gennem de sidste 6-7 måneder – og det er det sidste halve år, hvor vi har haft nogen statistik – har resulteret i prisfald på ca. 1,5 mia kr. Det vil med andre ord sige, at der gennem de sidste seks måneder er sket en forøgelse med 1,5 mia kr. til disponibelt forbrug for den danske befolkning. Det er regeringens skøn, at det også vil fortsætte sådan de næste seks måneder. Vi forventer et dollarfald, og vi forventer et prisfald. At vores forventning ikke er helt hen i vejret, kan man se af, at det prisfald, som blev bebudet i går og i dag, faktisk er langt større end de samlede afgifter.

Men går det nu bare efter regeringens forsigtige skøn således, at vi også i de næste seks måneder får et prisfald på 1,5 mia kr., svarer det simpelt hen til de 3 mia kr., som afgifterne udgør i løbet af den periode, der går, indtil disse afgifter slår igennem, de 3 mia kr., som altså svarer til den yderligere disponible indkomst, der er stillet til rådighed for den danske befolkning.

Man har harceleret lidt over, at der er nogle energiformer, der forhøjes med én sats, og andre energiformer, der forhøjes med en anden sats, og man har rejst det spørgsmål, hvordan det kan være, at der ikke er konsistens. Svaret herpå er meget enkelt: i og med at vi for at opsuge den merindkomst, der var

[Ministeren for skatter og afgifter]

til disposition, skulle regulere energisatserne, benyttede regeringen lejligheden til noget, som vi meget længe har ønsket, nemlig at afstemme energisatserne indbyrdes, således at de forskellige varers energiværdi svarede til afgiftsbelastningen, hvad enten det var flydende brændsel eller fast brændsel. Det har vi naturligvis ikke kunnet gennemføre fuldkomment på én gang, men der ligger i det en energipolitik, som vi har benyttet lejligheden til at justere.

Det har selvfølgelig givet nogle problemer, og et af de problemer nævnte hr. Bernhard Baunsgaard, nemlig spørgsmålet om autogas. Autogas er jo erstatning for benzin som drivmiddel i biler, og autogas har fået en stærk fortrinsbehandling fremfor benzin, fordi det betragtes som særlig energivenligt at køre med autogas.

Man kan også lave andre sammenligninger, f.eks. sammenligne autogas med diesel, og så ser billedet lidt anderledes ud. Jeg skal dog ikke bruge tiden i dag til at diskutere disse spørgsmål, men jeg er sikker på, at det på foranledning af hr. Bernhard Baunsgaard, der har rejst det, vil blive drøftet detaljeret i udvalget.

Jeg mener, at debatten har vist, at der vil være et klart flertal. Hvis der endnu måtte være uafklarede spørgsmål, er jeg naturligvis parat til at medvirke til disse spørgsmåls afklaring.

Hans Hækkerup (S):

Hvis ministeren nu havde gjort sig den ulejlighed at læse den betænkning, som udvalget har tilstillet folketinget, ville han se, at socialdemokratiet netop redegør for sin principielle stilling til energiafgifter. Vi siger udtrykkelig, at vi, mindretallet, »er tilhænger af, at der i en situation med faldende energipriser målt i danske kroner sker en forhøjelse af energiafgifterne, således at tilskyndelsen til at foretage energibesparende investeringer fastholdes, men de forslag, regeringen har fremsat om forhøjelse af energiafgifterne, mere end modsvarer det konstaterede fald i forbrugerpriserne, således at nettoresultatet bliver en stigning i energipriserne«. Det er derfor, vi afviser ministerens forslag.

Det kunne også godt være, at ministerens forslag havde været mere appetitligt for socialdemokratiet, hvis det havde indeholdt en

rimelig social balance. Her tænker jeg dels på sociale kompensationer, dels på det spørgsmål, vi rejste, og som vi utallige gange har stillet ministeren, nemlig ønsket om at hæve fradragssatsen for kørsel i privat bil.

Vi nævnte også alle de ting, regeringen har foretaget sig, som afskærer borgerne i dette land fra at spare sig ud af energiprisstigningerne som følge af afgiftsforhøjelserne. Jeg tænker ikke mindst på nedskæringen af bloktilskuddene, der fordyrer den kollektive trafik og gør det mere besværligt i yderområderne. Endvidere fjernelsen af isoleringstilskuddet. F.eks. er prisen på fjernvarme steget med 2 pct., og den vil altså ifølge ministerens forslag stige med yderligere 11 pct. Vi kunne også nævne den vedvarende energi, hvor regeringen gang på gang har stemt imod socialdemokratiets forslag om at sætte flere penge af til vedvarende energi.

Hvis ministeren havde læst betænkningen, ville han også se, at socialdemokratiet dér oplyser, at vi stemmer for samtlige stillede ændringsforslag, altså såvel dem, regeringen har stillet, som SFs ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg vil gerne stille ministeren for skatter og afgifter et kort spørgsmål, nemlig hvilke katastrofer der egentlig ville ske, hvis SFs ændringsforslag blev vedtaget. Så vidt jeg kan forstå, siger ministeren, at priserne ikke vil stige, og det vil jo betyde, at SFs ændringsforslag overhovedet ingen virkning får ud over, at man 4 gange om året skal overvåge priserne, og det vil man nok gøre alligevel. Men der stilles ikke et krav om nogen lovændring eller noget andet; kun hvis regeringens forudsætninger ikke holder og priserne faktisk stiger mere end de 5 pct., skal der ske noget. Det forekommer at være så beskedent, at det for det første er lidt uforståeligt, at ministeren ikke selv stemmer for – og årsagen hertil vil jeg bede ham forklare – for det andet er helt uforståeligt, at han ikke lader sine to små regeringspartnere komme ud af klemmen, så de undgår at blive helt til grin, ved at give dem lov til at stemme for.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

[Bernhard Baunsgaard]

I fortsættelse af skatteministerens oplysninger om, at bestræbelserne er gået ud på, at man skulle ændre afgifterne sådan, at man belastede samme energienhed med samme antal kroner, har jeg gjort opmærksom på – og den oplysning kom ikke frem, men jeg vil gerne have, at den skal frem – at dieselolie er belastet med 17 kr. på energienheden, mens autogassen på samme energienhed er belastet med 22,9 kr. Det er derfor, jeg siger, der er denne forskel.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg tvivler meget på, at hr. Rahbæk Møller får svar på sit spørgsmål om, hvad der egentlig vil ske, hvis SFs ændringsforslag bliver vedtaget, men vi gætter nok ikke helt forkert, når vi siger, at det, der først og fremmest vil ske, er, at skatteministeren, den dag dollaren igen stiger, er tvunget til at lægge et forslag på bordet, som folketinget så selvfølgelig skal tage stilling til, men forbrugerne vil da trods alt have en vis garanti for, at der blev set på sagen. Ved at stemme ændringsforslaget ned kører den jo bare derudad; uanset om dollaren så stiger til 50 pct. af det, den står til i dag, garanterer jeg næsten for, at ikke ét af regeringspartierne vil løfte så meget som et øjenbryn og komme med et forslag, som siger, at forbrugerne nu skal have olien og benzinen til nogle rimelige priser.

Men ministeren stod heroppe og talte om provenu, og jeg vil helt ærligt sige, at jeg ikke tror det mindste på det, ministeren har regnet sig frem til, at han vil få mere ind i provenu, og det tror jeg også ministeren vil give mig ret i, hvis han ellers får tid engang til at tænke lidt over det. Benzinprisen i Vesttyskland er i dag ca. 1 kr. lavere, end den er i Danmark. Alene den prisforskel, der er i dag, bevirker, at i titusindvis af danskere, ikke alene fra Sønderjylland, men fra hele det sydlige Jylland, fra Vejle og Horsens og fra Fyn, strømmer til Tyskland og køber billig benzin. De tager cigaretter med hjem, de tager vin med hjem, de tager chokolade og mandler og sukker, som også er belagt med en høj afgift, med hjem. Nu bliver benzinprisen, når ministerens lovforslag er gået igennem, ca. 2 kr. højere pr. liter end i Vesttyskland, altså en yderligere inspiration til, at danskere i tusindvis vil lægge deres indkøb

syd for grænsen. Derfor holder ministerens regnestykke om provenuet simpelt hen ikke. Man kunne efter min mening – for der er jo helt klart tale om en straffeaktion, forbrugerne har for meget, og nu skal de have et rap – akkurat lige så godt have pillet nogle gidsler ud og givet dem et rap af en kæp. Virkningen ville være den samme. Det er mennesker, der bliver straffet ved dette indgreb, men dem, der først og fremmest vil få gavn af det, er de forretningsdrivende syd for grænsen, og det var som sagt dem, jeg skulle hilse fra og sige hjertelig tak.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin. (Lovforslag nr. L 96).

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1 og § 1 i den ny affattelse vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 72 stemte for, 75 imod.

§ 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse olieprodukter. (Lovforslag nr. L 97).

§ 1 samt ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 72 stemte for, 73 imod.

§ 2 med de foretagne ændringer

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet. (Lovforslag nr. L 98).

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 70 stemte for, 75 imod.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af gas. (Lovforslag nr. L 99).

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 72 stemte for, 75 imod.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik endelig til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. (Lovforslag nr. L 100).

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om real-kreditinstitutter. (Begrænsninger i långivningen til visse ejendomme).

(Fremsat 4/12 85. Første behandling 6/12 85. Betænkning 8/12 85).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Bakholt (S):

Ved førstebehandling af dette lovforslag rejste vi i socialdemokratiet en række kritikpunkter imod det, og det blev bemærkelsesværdigt fulgt op af venstres ordfører og også af ordføreren fra regeringens støtteparti, det radikale venstre. Og det stod jo lysende klart, at ministeren ikke havde sit bagland i orden, da han havde fremsat lovforslaget, og at han var tvunget til at komme med nogle ændringsforslag. De er så også kommet. Vi har rettet kritik imod lovforslaget, fordi det er det eneste lovindgreb, der finder sted over for lånemarkedet, og det vil sige, at der er en risiko for, at der sker en forskydning til al-